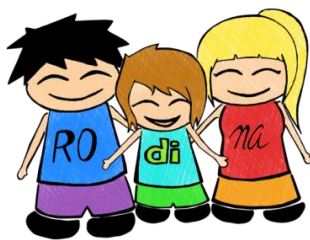

DÁT DĚTEM RODINU – 8. díl

*V loňském roce odbor sociálních věcí Městského úřadu ve Frýdlantu nad Ostravicí postupně veřejnosti představil všech osm dílů videospotů s názvem **Dokázali změnit svět – aspoň některým dětem** (Ize shlédnout např. Na YouTube), ve kterých „naši“ pěstouni vyprávěli o svých zkušenostech při péči o děti. Nyní se k pěstounské péči vracíme tak trochu pohledem dítěte.*

Proč se stát pěstounem?

Je stále plno dětí, které na svou náhradní rodinu čekají v ústavním zařízení nebo, když měly více štěstí, v dočasné péči pěstounů na přechodnou dobu. Rodiče se nemohou o děti postarat z různých důvodů. Málokdy jde jen o nezáměr, nedostatečnou péči nebo onemocnění rodiče. Děti mnohdy žijí v nefunkční rodině s rodiči závislými na návykových látkách, s rodiči, kteří nedají dětem dostatečně najíst, neposkytují jim podněty pro zdárný vývoj, neřeší jejich zdravotní potřeby nebo dětem dokonce ubližují. Je potřeba tyto děti chránit, zajistit jim laskavé prostředí, nerušený vývoj a nejlépe někoho, na koho se mohou spolehnout, kdo je podpoří a pomůže jim dosáhnout svých cílů, ale také je pohladí a vyslechne, když je něco trápí. A fungující rodina je pro děti tím nejlepším řešením, byť je třeba náhradní - pěstounská.

Kde se ty děti stále berou?

Pokud se orgán sociálně-právní ochrany dětí dozví o dítěti, které potřebuje jeho ochranu (například z podnětu sousedů, lékaře, školy...), sociální pracovníce situaci kolem dítěte prošetří a pokud je to možné a rodiče mají zájem, snaží se rodině pomoci. Není-li zájem ze strany rodičů nebo jsou-li děti přímo ohrožovány na životě či zdraví, je nutné řešit situaci bezodkladně – podáním návrhu k soudu. Soud pak vydá předběžné opatření, na základě kterého se dítě dostává do pěstounské péče na přechodnou dobu nebo do péče ústavního zařízení. S původní, biologickou, rodinou dítěte se však dále pracuje na tom, aby se dítě mohlo do rodiny vrátit. Ne vždy se to však podaří. Krajský úřad Moravskoslezského kraje vede evidenci všech dětí, kterým je potřeba zprostředkovat dlouhodobou náhradní péči a vede také evidenci budoucích pěstounů nebo osvojitelů.

Jak se dítě dostane do náhradní rodiny?

Dojde k vytipování vhodných žadatelů z evidence pěstounů či osvojitelů jako vhodné rodiny pro konkrétní dítě. Na krajském úřadu mají k dispozici odborné psychologické posudky, zprávy lékařů i jiných odborníků a snaží se najít pro dítě rodinu, která by mu vyhovovala. Zohledňuje se také temperament, zájmy, zdravotní stav apod. Samozřejmě, čím je dítě starší, tím se o něm více ví. A starší dítě má také možnost se vyjádřit, zda by chtělo jít do náhradní rodiny. Pak dojde k osobnímu setkání a pokud přeskočí ona pověstná „jiskra“, řeší se svěřením dítěte do náhradní rodiny soudem a mezitím se budoucí náhradní rodiče s dítětem více poznávají – jezdí za ním na návštěvu, berou ho na procházky, na výlety, dítě jede na návštěvu k nim, pak zůstane třeba celý den, pak i na noc, na víkend...

Co se změní pro dítě příchodem do pěstounské rodiny?

Dítěti se mění úplně všechno. Najednou bydlí jinde, v jiném městě, jiném domě, má jinou postýlku... Má ale také úplně jiné zvyky a spoustu věcí dělá jinak než je v náhradní rodině běžné. Má jiné chutě, jinak stoluje, je zvyklé na jiný denní režim i trávení volného času. Proto je velmi důležité zůstat s dítětem doma, pomoci mu si zvykat, uvést ho do jeho nového domova, poznávat s ním okolí bydliště, nové kamarády, podpořit ho při vstupu do nové školy či zájmových kroužků. Dítě může na tyto změny reagovat různě. Může přijímat novinky s radostným očekáváním, ale také se může uzavřít do sebe, může se jevit, že je strašně hodné nebo více zlobí... Chce to velkou dávku trpělivosti a hlavně čas.

Jaké to je, když je dítě v náhradní rodině delší dobu?

Pěstounská rodina funguje jako každá jiná rodina, jen má k dispozici pomoc a podporu sociální pracovníce a doprovázející organizace. Osvojitelé se na základě rozhodnutí soudu zapisují do rodného listu přijatého dítěte a stávají se jeho rodiči se všemi právy a povinnostmi.

Jak dítě vnímá širší rodinu pěstouna?

Dítě přirozeně reaguje na stávající role v rodině a jednoduše řečeno – Vaše babička bude časem také jeho babička. Většinou chce být dítě součástí i širší rodiny, i když ví, že má svou vlastní, biologickou rodinu.

Pomáhá dítěti v pěstounské péči někdo? Jak to má dítě se svou biologickou rodinou?

S rodinou spolupracuje sociální pracovníce a pracovníce doprovázející organizace, kterou si pěstouni zvolí. Tyto pracovníce také hovoří s dítětem, protože někdy je pro dítě snazší se svěřit někomu jinému než pěstounovi. Některé děti si s rodiči píší, telefonují, běžně se vídají se svou rodinou, podobně jako děti, jejichž rodiče žijí odděleně. Jsou však rodiče, kteří zájem o děti pravidelně nejeví. Pak s nastavením setkání může pomoci dítěti, rodiči i pěstounům doprovázející organizace. Kontakt s dítětem proběhne v zázemí této organizace, v herně, a všichni jsou předem poučeni a připraveni napomoci tomu, aby se dítě cítilo při setkání dobře a odneslo si pozitivní zážitky.

Co by děti vzkázaly všem, kteří o myšlence stát se pěstounem uvažují?

Na nic nečekejte, my už na náhradní rodinu čekáme dlouho! Nechceme vyrůstat v nejistotě nebo v dětských domovech. I když tam máme vše potřebné, chybí nám někdo jen pro nás – náhradní máma nebo táta. Běžte, podejte si žádost, ať můžeme být spolu, doma, v rodině.

Kde jinde by mělo dítě vyrůstat než v rodině? Pro děti, které nemají vlastní funkční rodinu, hledáme rodinu náhradní. Staňte se pěstouny! Pro více informací kontaktujte Městský úřad Frýdlant n. O., odbor sociálních věcí, pracoviště ul. Hlavní 139, 739 11 Frýdlant n. O., kancelář č. 120, sociální pracovníci pro náhradní rodinnou péči Bc. Kateřinu Illésovou, tel.: 558 604 179, e-mail: killesova@frydlantno.cz.